

s z p i g l e r

ZENON SZPIGLER (1906–1985)

Zenon Szpigler urodził się w 1906 roku w Częstochowie. Szkołę średnią ukończył w 1926 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim, a studia wyższe odbył na Politechnice Warszawskiej, uzyskując w 1935 roku dyplom inżyniera elektryka prądów słabych.

Zgodnie ze specjalizacją uzyskaną przy wykonywaniu pracy dyplomowej w zakresie kablowych linii telekomunikacyjnych, w 1935 roku rozpoczął pracę w Biurze Kablowym Ministerstwa Poczty i Telegrafów. Prowadził tam samodzielnie prace badawcze dotyczące najbardziej odpowiednich w warunkach polskich systemów teletransmisyjnych dla sieci okręgowych. Opracował m.in. projekty kabli dla węzłów warszawskiego, wileńskiego i lwowskiego. Zaprojektował i kierował budową linii kablowej Zakopane–Kasprowy Wierch. W 1937 roku zorganizował i kierował laboratorium pomiarowo-badawczym kabli dalekosiężnych.

We wrześniu 1939 roku był delegatem Ministerstwa Poczty i Telegrafów przy Dowództwie Obrony Warszawy. Organizował wtedy zarówno łączność w obrębie Warszawy, jak i łączność stolicy z pozostałymi częściami kraju i walczącymi armiami. Za udział w obronie Warszawy został odznaczony Krzyżem Walecznych.

W latach okupacji pracował m.in. w Laboratorium Miernictwa Elektrycznego Fabryki Kabli w Ożarowie. Aresztowany w 1942 roku,

przeszedł męczeńską drogę przez Pawiak, Oświęcim, Gross-Rosen, Dachau, Mauthausen i Sachsenhausen.

Po powrocie do kraju w 1946 roku rozpoczął pracę w Ministerstwie Poczty i Telegrafów, w dalszym ciągu zajmując się tematyką kablową. W pierwszych latach powojennych kierował odbudową i uruchomieniem zdewastowanej sieci kabli dalekosiężnych. W latach 1948–1951 opracował nowe konstrukcje i technologie kablowe, m.in. linie dwukablowe przystosowane do systemów telefonii 12- i 24-krotnej. W 1952 roku zespołowi kierowanemu przez Zenona Szpiglera została przyznana Nagroda Państwowa III stopnia.

W 1950 roku powierzono mu zorganizowanie, a także kierownictwo Centralnego Biura Kabli Międzydzielnicowych. Na tym stanowisku zorganizował centralne i terenowe laboratoria

Słowa kluczowe

- teletransmisja
- linie kablowe
- telefonia wielokrotna
- kable światłowodowe

S

pomiarowe. W 1953 roku został powołany na stanowisko dyrektora generalnego w Ministerstwie Łączności, a w 1955 roku na stanowisko podsekretarza stanu w tym Ministerstwie.

W 1958 roku objął stanowisko dyrektora Instytutu Łączności. Przez kilkanaście lat zajmował się rozwojem nauki i techniki telekomunikacyjnej. Za swoje osiągnięcia naukowe uzyskał uprawnienia samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, a w 1967 roku Rada Państwa przyznała mu tytuł profesora nadzwyczajnego nauk technicznych.

W 1970 roku Zenon Szpigler przeszedł do pracy naukowej w Instytucie Telekomunikacji Politechniki Warszawskiej. Zajął się tam problematyką telekomunikacji światłowodowej, a zwłaszcza zagadnieniami kabli światłowodowych. Stał się inicjatorem zastosowania tej nowej techniki w polskiej sieci telekomunikacyjnej.

Zenon Szpigler był aktywnym działaczem Stowarzyszenia Elektryków Polskich, działał ponadto w Polskiej Akademii Nauk, gdzie do 1984 roku przewodniczył Sekcji Telekomunikacyjnej Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji. Był także wieloletnim członkiem Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Łączności.

Za działalność naukową, zawodową i społeczną został uhonorowany wieloma odznaczeniami. Otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski oraz Order Sztandaru Pracy II i I klasy. Był odznaczony złotą odznaką „Zasłużony Pracownik Łączności”, „Zasłużony dla województwa lubelskiego”, „Za zasługi dla Warszawy”, a ponadto złotymi odznakami honorowymi Stowarzyszenia Elektryków Polskich i Naczelnej Organizacji Technicznej.

